



Весь твій Totus tuus

Ярослава Матічин

ЧАША ГРАДЛЪ

Повість



Київ

УДК 821.161

МЗЗ

Серія «Весь твій. Totus tuus»

Матічин Ярослава

МЗЗ Чаша Грааль : повість. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. – 178 с.

ISBN 978-617-520-418-4

Віра чи фанатизм, мрія чи одержимість, кохання чи ілюзія, порятунок людства чи пихата примарність.

Героям доведеться пройти випробування вогнем всепалення і освяченням водою, яка зцілює зранені тіла і душі. Пошуки легендарного Граалю відкриють єдину і просту Істину – зло перемагається любов'ю і вірністю.

Тарасу і Дзвінці доведеться пережити чимало пригод, пройти перевірку на силу їхнього кохання, щоб Чаша Любові наповнилася по вінця.

УДК 821.161

ISBN 978-617-520-418-4

© Матічин Я., 2023

© Видавництво Ліра-К, 2023

ЧАСТИНА І

РЕПЕТИТОР

Дзвінка нервово тупцяла на зупинці, вона катастрофічно запізнювалась. Як на зло, і батько сьогодні був дуже зайнятий і не зміг її підвезти. Пішки йти далеченько, а потрібна маршрутка все не їхала. Дзвінка поспішала на заняття до репетитора з французької, а він – чоловік пунктуальний і педантичний. Звичайно, сваритись він не буде, але нахмурить чоло і підкреслено ввічливим тоном запросить ввійти. Холодну байдужість Дзвінка сприймала більш болісно, ніж критику. Дівчині хотілось справити якнайкраще враження на педагога, а не виглядати дорослою дитиною, яка не вміє розпланувати свого часу.

Не так легко брати приватні уроки у талановитого і знаменитого наймолодшого професора кафедри іноземних мов. Попит великий, а репетитор вимогливий у підборі своїх учнів.

Свого часу батько посприяв йому у виданні книжки, і коли він попросив професора поради щодо хорошого

викладача французької, Тарас Теодорович сам запропонував послуги. Батько одразу попередив дівчину, щоб поводитися гідно, як належить доньці поважного чоловіка. Дзвінка, зрозуміло, пообіцяла. А коли побачила свого репетитора, то вже дала слово завоювати прихильність цього чоловіка. Такого вродливого чоловіка юнка ще не зустрічала, і різниця в п'ятнадцять років видавалась несуттєвою.

Високий, пристійний, чорноволосий красень з неймовірної небесної синяви проникливими очима міг завоювати будь-яке жіноче серце.

– Мабуть, студентки йому проходу не дають, – розмірковувала Дзвінка.

Але оскільки він був неодруженим, то дівчина нафантазувала різні сценарії його статусу. Може, він жінконенависник або дуже перебірливий? А можливо, надто цінує свободу і воліє зберігати незалежність? Тема для роздумів на дозвіллі! На заняттях пан репетитор так завантажував, що в голову, крім французької, інші думки не лізли.

Дзвінка, навчаючись у спеціалізованій англійській школі, чудово давала раду з основною мовою, а от з другою – виникли проблеми.

Майже щороку змінювалися викладачі, а остання вчителька часто хворіла і заміни якісних знань не давали. Не дивно, що цей предмет Дзвінка знала досить посередньо, а їй для вступу в університет важливою була й друга іноземна. З таких причин Дзвінці дове-

лось додатково займатися з репетитором Тарасом Теодоровичем.

Тарас Теодорович проживав у центрі міста в сучасному будинку, з тих дуже дорогих новобудов для заможних людей. Він міг собі це дозволити, бо певний час працював у Франції, викладав у Сорбонні, де й здобув перший учений ступінь. Після повернення до рідного Львова молодий професор успішно продовжив кар'єрне зростання, паралельно співпрацюючи з іноземними партнерами у різних дослідницьких проектах.

Такий самодостатній наречений був мрією кожної панянки! І Дзвінка за соціальним статусом якраз пасувала такому чоловікові. Її батько успішно провадив власні розробки медичного обладнання, новинки його фірми презентувались на європейських виставках-форумах і мали попит. Крім того, він був меценатом і допомагав благодійним фондам. Мама працювала стоматологом і мала можливість практикувати батькові винаходи. Старший улюблений брат перебував на душпастирському служінні у Штатах разом з родиною. Дзвінка проживала з батьками на вулиці Гіпсовій у старій кам'яниці, і хоч родина жила досить заможно, помірність була в усьому.

Дівчина росла у люблячій родині й розуміла, що гроші на голову з неба не падають і треба вчитись, працювати, щоб досягти успіху. В її свідомості також чітко вклалося розуміння фінансів.

– Гроші – не «мамона», а спосіб допомогти тим, у кого їх обмаль, – вчив молодшу сестричку брат-семинарист.

Тому Дзвінка не хизувалась статками, а намагалась бути відповідальною і милосердною дівчиною.

Єдине, на що батьки не шкодували часу і грошей, то на літній відпочинок. Родина любила мандрувати, вивчаючи нові маршрути доступних морських курортів. А ще батько кожні вільні вихідні вивозив родину в Карпати, насолоджуючись відпочинком на природі в тісному сімейному колі. Такі поїздки Дзвінка любила найбільше, бо татко щоразу вигадував щось цікаве: мандрівки замками Закарпаття, нічліг у наметах на полонині, відпочинок на березі Синевирського озера чи водопаду Шипіт, термальні купелі чи Солотвинські солоні озера. Багатогранні Карпати дарували нові незабутні враження взимку й улітку: на лижних чи бальнеологічних курортах. Але найбільшою радістю було родинне спілкування, веселі жарти і безтурботні веселощі. Щасливе дитинство в оточенні люблячих і рідних людей! Дзвінка над усе цінувала сім'ю і дякувала Богові, що має цей безцінний дар.

Ще одним надбанням стала дружба з одноліткою з Британії. З Крісті Дзвінка познайомилася через листування, яке було неписаним правилом спеціалізованої школи. Дівчата потоваришували. Коли Крісті запропонувала Дзвінці погостювати в неї,

дівчина радісно погодилась. Такий шанс випадає не завжди, а про кращу мовну практику годі було й мріяти. Батьки сприйняли цю ідею без ентузіазму, мовляв, мале – зелене і десь поїде саме світ за очі, але брат підтримав сестру.

– Хай побачить світ. І як же вона зможе подорослішати і стати самостійною, якщо ви їй і кроку не даєте ступити? Мене ви менше опікали, і це тільки пішло на користь.

– Але ж вона ще зовсім дитина, недосвідчена й довірлива, зовсім життя не знає. І цим хтось обов'язково скористається, – аж плакала мама.

– Таку гарну дівчинку саму небезпечно відпускати, – підтримав батько.

Батьки мали рацію, Дзвінка була дуже вродливою. Вона перебувала в тому тендітному віці, коли природна краса тільки розпускалась і незабаром обіцяла буйно розцвісти. Перші ніжні паростки юної вроди вражали й породжували бажання побачити повноту розквіту. Проте батьки, милуючись дитиною, намагалися вберегти її від спокус світу.

Відчувши братову підтримку, Дзвінка кидала благальні погляди на батька й маму. Повні сліз великі карі очі могли розтопити навіть лід, не говорячи про люблячі серця. Андріан погладив молодшу сестричку по розкішному русьвому волоссі:

– Вона в нас розумниця, попри щедро даровану Богом красу. У Лондоні знаходиться єпархія Укра-

їнської греко-католицької церкви, що опікується українцями греко-католиками у Великій Британії. Наш щойно висвячений дякон разом із дружиною вирушають на нове місце призначення, то ж домовимося, щоб вони припильнували нашу Дзінку. З ними ще їхатимуть дві черниці Згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії для місійної діяльності. Опіки буде більше, ніж треба.

– А назад поїдеш із дядьком Петром, який зараз у відрядженні у Бірмінгемі, – зметикував батько.

– От і вирішили, – радо потер руки Андріан і хитро підморгнув щасливій сестричці, в якій відразу висушли всі пролиті і непролиті сльози.

Домовилися, що в Лондоні Дзвінку зустрінатиме Крісті разом з батьками. Передадуть з рук у руки!

Родина Геймів мешкала в невеличкому містечку, кілометрів за тридцять від столиці Об'єднаного Королівства. Перша самостійна поїздка залишила незабутній спогад у серці дівчини. Краєвиди Німеччини і Франції вражали вразливу душу дівчини. Деяка затримка вийшла в Кале – шторм в Ла-Манші дещо змінив їхні плани. Бронь на пором відмінили й вирішили скористатись потягом. Дівчина мріяла про мандрівку через протоку, згадуючи авантюрні пригоди мушкетера Адртаньяна у пошуках кольє французької королеви. Читаючи захоплюючий роман Дюма, Дзвінка не раз уявляла небезпеку і складність тієї подорожі із Франції в Англію. Уявляла не-

велике рибацьке селище Кале і британський порт Дувр. Але в голові навіть думки не зароджувалися про власну мандрівку!

Як виявилось, Кале знаходиться на відстані тридцяти чотирьох кілометрів від узбережжя Англії і є найбільш завантаженим французьким пасажирським портом.

– Під час Другої світової війни англійці зруйнували цей порт, щоб Німеччина не могла ним скористатися як базою для свого вторгнення, – повідомив молодий священик, який, готуючись до нового призначення, ретельно вивчав усе, що б допомогло у служінні.

– А ще французи називають Кале найбільш англійським містом Франції, – повідомила Іринка, дружина молодого отця. Вона закінчила англійську філологію і спільні інтереси дуже зблизили молодих львів'янок. – Вплив англійської культури на Францію особливо посилювався після битви біля Кресі року 1346, коли король Англії Едуард III захопив Кале.

– Так почала Столітня війна, – тихо сказала Дзвінка.

– Молодчинка, видно, що вчишся у спеціалізованій школі, – похвалила приятелька.

– Я люблю читати, але війни мені ніколи не подобались особливо, коли рідні брати вбивали одне одного заради влади. Французький король Філіп Вродливий, хоч і був нащадком нашої Анни Київської, знищив орден тамплієрів. Знищив не за ересь,

яку приписали лицарям Христа, а з заздрості і жадібності. Чому, отче? – схвильовано спитала в молодого отця.

– Краса – тільки зовнішня оболонка. Варто заглянути під неї, щоб побачити душу. Щодо грошлюбства... Юда Іскаріот зрадив Ісуса заради тридцяти срібняків з тільки йому відомих мотивів.

– І я про те, що людину спочатку потрібно пізнати, а не акцентувати увагу тільки на зовнішності, – дівчина часто потерпала від нав'язливої уваги.

Люди захоплювались її виглядом, не цікавлячись, чим вона живе, які в неї цінності. Хтось заздрив, хтось хотів би скористатись. Дзвінка розуміла хвилювання батьків, хоча зовсім не прагнула надмірної прихильності чи чіплянь. Вірила й чекала свого єдиного, справжнього кохання як у давніх французьких романах.

– Із зрадою у Францію прийшли великі біди: Столітня війна, голод, руїна і... чума, – підсумувала Іринка.

– Хоча ці події відбувалися досить давно, раджу покинути цей порт якнайшвидше, – спробував пожартувати отець.

– Є варіант поїзда, – порадила одна із черниць, яка вже їздила цим маршрутом.

– Потяг через Євротунель!

Залізничний тунель під протокою Ла-Манш виявився чудовим рішенням. Залізничні сполучення працювали в продуманому режимі: відправлення що-

двадцять хвилин за годину. Якихось сорок хвилин відділяли їх від Британських островів. Зійшовши у Дуврі, Дзвінка відчула себе і римським легіонером, і Вільгельмом Завойовником, і французьким мушкетером, і просто дівчиною з України, яка вперше ступила на нову землю. Милуватись унікальним містом-реліквією бракувало часу, поспішали на потяг до Лондона!

Дзвінка трохи спізналась, та батьки Крісті її терпляче чекали. Вони зразу сподобались одне одному. А рудоволоса Крісті просто зачарувалась новою подругою. Коротке знайомство і кілька хвилин на емоційне прощання з новими друзями. Отець із Іринкою, а також черниці запрошували дівчину погостювати в Лондонському церковному осередку українців Британії.

Відтоді щоліта Дзвінка приїжджала до Крісті, а Крісті – взимку до Львова, в Карпати. Молода англійка закохалася в гірські ландшафти. Їй усе тут подобалось. Навіть незручності чи непередбачувані моменти життя вона сприймала з британським спокоєм як щось екзотичне. Якось дорогою в гірський фільварок їхню сім'ю спіткала прикра несподіванка: почався снігопад, хурделиця, і машина застрягла на розбитій гірській дорозі. Довелося проситись переночувати до тутешніх людей. Померзлі, втомлені вони приходили до тям в затишній карпатській хижі. Батьки перехвилювались, Дзвінка теж відчу-

вала стрес, а для Крісті маленька пригода виявилась доволі цікавою розвагою.

Неповторна самобутність місцевого колориту їй дуже сподобалась. Крісті не втрачала оптимізму навіть у скрутних ситуаціях, зіпсувати настрій могла відсутність їжі. А оскільки українська кухня припала дівчині до смаку, то вона просто світилась від щастя. Крісті мріяла про кар'єру журналістки і все, що впадало в око, одразу записувала в похідні нотатки.

– Колись я прославлю цей карпатський край на всю Британію і не буде вам спасу від англійських туристів. А хороші дороги – це справа, яку можна залагодити.

Тому й не дивно, що після такої практики з подругою-оригіналкою, Дзвінка чудово володіла англійською, а от короткі перебування на французькому узбережжі знань мови не додавали.

Але за прикладом Крісті, дівчина шукала позитив і тепер у неї був чудовий репетитор. На жаль, чари Дзвінки на нього не діяли. Вперше в житті дівчині справді захотілося сподобатись гідному чоловікові, а він дивися на неї як на школярку. Це засмучувало і спонукало виглядати дорослою і відповідальною людиною в очах Тараса Теодоровича.

Як би не хотілось, але врешті вирішила зателефонувати й попередити про запізнення. Мобільного вона не знала, тому набрала домашній.

– Слухаю, – на тому кінці почувся спокійний низький голос.

Дзвінці аж замлоїло біля серця, але вона на одному подиху скоромовкою відтарабанила:

– Ядужжеперепрошую, що спізнююсь, але проблема з транспортом. Я вже сорок хвилин мерзну на зупинці і не знаю, коли доберусь.

– Не хвилюйтесь, не поспішайте, – на диво м'яко відповів репетитор.

Дзвінка навіть не встигла особливо здивуватись чи задуматись над такою люб'язністю, бо НАРЕШТІ на горизонті з'явилась довгоочікувана маршрутка. Дівчина першою кинулась до машини і насилу втиснулась у переповнений транспорт.

– Наступного разу треба їхати на таксі, – розлючено бурмотіла під ніс – якийсь огрядний вуйко наступив їй на ногу.

Розхристана і знервована, дівчина мало не випала на потрібній зупинці. Поки одні виходили, інші люди вже напірали, щоб не залишитись на вулиці.

– Якісь дикі люди, – мало не заревіла, піднімаючи із землі відірваного «з м'ясом» гудзика від новенького кожушка.

– Наступного разу таки поїду на таксі, – вирішила дівчина, хоч батьки не дуже схвалювали її поїздки з незнайомими чоловіками.

Мама у кожному таксистові підозрювала маніяка чи потенційного призвідника аварій, а батька

хвилювали нетверезі молодики, які права купили, а їздити так і не навчилися. Оскільки брата не було, то Дзвінці залишалось тільки мовчки погоджуватися з усіма «тридцять трьома» ймовірними нещастями, які її очікувала за брамою затишної домівки. Доводилось добиратися «надійним» міським транспортом, коли батько був зайнятий, як ото сьогодні, й піддаватися всеможливим ризикам у переповнених маршрутках із «взірцево-культурними», «тверезо-незбоченими» водіями та пасажирами.

Дівчина витерла кров, що капала з роздряпаної чиєюсь сумкою руки і, шкутильгаючи, бо той грубас добре потовк ногу, поплелась до будинку репетитора.

Вона привіталася з консьержкою пані Мілею, яка здивовано витріщилась на дівчину:

- Дитино, що з вами трапилось?
- Тільки проїхалась у львівській маршрутці в годину-пік.

Жінка хіба співчутливо похитала головою. Дзвінка піднялась на другий поверх і подзвонила в двері. За дверима почулись приглушені кроки і за хвилину перед нею з'явився власною персоною пан професор. Вигляд у нього був зовсім несердитий, може навіть приховано-задоволений. Гострий нюх Дзвінки вловив ледь помітний аромат дорогих парфумів.

- Не переймайтеся запізненням, Дзвінко. Я все розумію – в житті бувають різні неприємні моменти.

Оскільки вас не було, то вільний час я використав з користю для себе. Зараз ми швиденько все надолужимо.

– Неприємні моменти – з користю для себе. Ах ти, лицеміре! – Дзвінку просто душила безмовна лють. – Я переживаю, знервувалась на нитку, боюся зайвий раз очі підвести, а ти, бач, нічого страшного! Невже всі чоловіки такі бездушні егоїсти, – ще слово і сльози безсилля бризнуть з очей.

Проте вона не подарує такої радості цьому самовдоволеному чоловікові.

– Якщо ви сьогодні такі люб'язні, то дозвольте привести себе в порядок. Коли мама побачить мене в такому стані, з нею станеться нервовий припадок. Доведеться їздити до вас на заняття у супроводі почесної варти.

– Які дрібнички, прошу, прошу. Ванна праворуч. Там, у шафці, є аптечка, а голку й нитку я вам принесу.

Дзвінка глянула на «дрібничку» – поранену руку, яка досі кровоточила, і пішла до ванни.

– Милий і уважний чоловік, – вже крізь сльози прошепотіла вкрай виснажена дівчина. – Боюся зайвий раз очі звести, чемно виконую всі приписи, поводжуся, як скромна, чемна школярка, а він тихенько посміюється, отримуючи задоволення, знущаючись наді мною. Моральний садист! От хто справжній збоченець, ще й за батькові гроші! Яка ж я дурепа, що так безтямно закохалася! І в кого? Бездушного монстра?!